

Dieblif ere meget forbigaende. Vi have et nærliggende Exempel i saa Henseende i den Stilling, vor Hær indtog ved Dannevirke fra den 26 Juli f. A. til Midten af Januar d. A.; vi have et Exempel der, siger jeg, som vi vel maae drage os til Minde. Jeg troer ikke, ja derom er jeg overbevist, at en Folkevæbning vilde have bestaaet de Prøvelser, som vor Hær med saamegen Udholdenhed i den Tid har gennemgaaet. Den stod, saa at sige, daglig i dette halve Aar paa Forpost, den var udsat for daglige Angreb af Fjenden, den stod der under særdeles ugunstige klimatiske Forhold. Tænke vi paa at gennemføre en Folkevæbning, vil det ogsaa være en nødvendig Folge deraf, saaledes som det ogsaa synes mig idag at være erkjendt af den ærede Forslagsstiller, at vi ved Siden deraf maae have et vist Antal hvervede Tropper, thi skal Væbningen alene indkaldes til Dvæls og derpaa gaae hjem, saa bliver der Ingen tilbage til at forrette den fornødne Garnisonstjeneste. Man har i de seneste Aar søgt at indskrænke denne Tjeneste saavidt som muligt, i Erkjendelse af at den ikke bidrager synderligt til Soldatens Uddannelse, men man har imidlertid ikke kunnet indskrænke den mere end steet er, og i de forløbne Aar, da Hæren stod ved Landets Grændser, og Borgervæbningen heri Kjøbenhavn for en stor Deel maatte udfylde denne Tjeneste, veed jeg, at dette fremkaldte en saadan Utilfredshed, at man vist slet ikke kan gjøre Regning paa i Tidens Længde at tye til denne Ressource, men at man maa have egne Tropper til denne aldeles uundgaaelig nødvendige Slags Tjeneste. Jeg troer altsaa, at hvis det forholder sig saaledes, at man ikke endnu skal stræbe efter at gennemføre en Folkevæbning, saa vil det være ønskeligt, at dette Lovforslag ikke bliver videre fremmet. Den ærede Forslagsstiller har ogsaa paa Sagens tidligere Stadium anført, at han ønskede det betragtet som et Overgangsled til en kommende Tilstand; men jeg spørger: kjender man da den fremtidige Tilstand? Vil man ikke a priori fastsætte, at det skal være en Folkevæbning, saa vide vi ikke, hvorledes Hæren vil blive organiseret, og saalænge man ikke veed dette,

kan man heller ikke afgjøre, om denne eller hiin Bestemmelse er et passende Overgangsled. Ogsaa med Hensyn hertil maa jeg ønske, at Sagen ikke videre bliver fremmet.

Ischærning: Jeg havde mindst ventet, at man skulde forsøge at bringe Sagen over paa den Bæi og sige: dette tenderer til en Folkevæbning; nu er en Folkevæbning farlig for Staten, derfor skulle vi ikke gaae ind paa Forslaget. Jeg kan tilfulde forstikke, at jeg ved dette Forslag ikke har tænkt paa at gjøre Hæren mere til en Folkevæbning; end den er; men vor hele Hærorganisation har i en Række af Aar tenderet og tenderer til en Folkevæbning, ja er ikke Andet end en Folkevæbning. Det er en Væbning af Folket, som vi saavidt muligt søge at optage i en Armeeramme, for at kunne benytte Folket saavidt muligt under Krigsforhold. Hvad var den Hær, som stod ved Dannevirke Andet end det danske bevæbnede Folk? Vi, som vare hjemme, vide godt, hvor stor en Deel af Folket der var borte. Var det gamle hvervede Hære? Var sely det, som udgjorde de faste Kammer fra tidligere Tid af, en saa overmægtig Styrke, og forandrede dette deres Tal? Nei, sely i de Commanderendes Rækker fandtes en stor Deel Mand, som vare gaaede fra Hjemmet og i kort Tid blevne det, de vare. Maleren sad og malede med sin Pensel de Slag, som han sely havde taget Deel i; han havde kort iforveien været Maler og var nu Kjemper, han gif hjem og blev atter Maler. Hvad var det Andet end en Folkevæbning? Om Vinteren sad han hjemme og ernærede sig ved sin Pensel, om Sommeren gif han ud, tog Sablen i sin Haand, stillede sig mod Landets Fjende og faldt som et blødende Offer. Er det ikke en Folkevæbning? Og her skulde tenderes til nogen anden Væbning? Nei, Forslaget tenderer til intet Andet, end til paa den sparsommeligste Maade saa godt som muligt at udvikle vore Krigs kræfter efter de Normer, som bestaae, og til at give Frihed til at betræde de Bæie, som man unddrager sig for at betræde, og saa lade det beroe paa Bedkommende, naar Friheden er der, om de ville betræde dem eller ikke. At den Lov, som vi have antaget for 2 Aar siden om den almindelige Udskrivning, maatte faae Indflydelse og en afgjørende Ind-